

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Mária-főház) bővíti a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Belmagyar-utca végén a (Mária-főház) bővíti a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

Belmagyar-utca végén a (Mária-főház) bővíti a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

Belmagyar-utca végén a (Mária-főház) bővíti a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

Közlések nem adnak vissza.

Az új Nap.

Bánffy bárónak mindenha egyik nagyobb érdeme marad, ha Apponyi grófot a hatalom élére állította. Gróf Apponyi Albert legújabb emlékeztetés parlamenti szereplése után a parlament legelőkelőbb kormánypárti tagjai sorában született meg az a vélemény, mely e cikkelyben olvasható.

Sajátságos jele az időnek és a szabadelvű párt gondolkodás módjának, hogy alig hetekkel ezelőtt, a mikor Apponyi gróf szándékait és főképpen az örendelkezési törvényben lefektetett elvekről való nézeteit nem emlegették — a t. kormánypárt még csak hallani sem akart arról, hogy más álláspont is létezik ebben a mi bérbe országunkban, mint Bánffy Dezső, a kinek pedig a mód felett való szellemiségénél csak éppen az államférfiúi elhatározása kisebb és a kinek szerény és szelíd szellemi kvalitásainál csak éppen — sikerei gazdagabbak.

Mikor aztán Apponyi Albert gróf mondta azt a nagy stílus beszédet és azt a nevezetes szónoklatot, a melyet az országgyűlés előtt az adott körülmények között az adott helyzetben a kormány élén álló férfinak kellett volna elmondania, háta megrázkált nyomban megváltozott.

A kormánypárt táborára alig lehet ma ráismerni. Nemcsak a nézeteik, a gondolkodás módjuk, de még az arculatuk és egész karakterük hatalmas átalakuláson ment keresztül.

És ehhez éppen nem kelle nekik egyéb, mint az, hogy valamely kérdésben Apponyi gróf helyeselje a kormánypárt és a politikáját és álláspontját.

Addig, a míg azt hiszik, hogy egy országgyűlési államférfi e nemű kvalitásai között egyáltalán nem kell egyebet keresni a — sikernél ahhoz, hogy lássák a gondviselés szerű férfit, a kit mindannyiuknak követniük kell, — hát csak kitartanak mellette, mert a siker olyan dolog, hogy abból a tábor is ki veheti maga részét sokféle kiadásban.

De mielőtt előáll egy másik férfi, a ki ugyan hasonlíthatatlanul nagyobb és módfelett erősebb ügyténység, mint politikai karekter dolgában, de a ki eddig mindig szembe helyezkedett e léha politikai táborral és annak vezéreivel és egyezzerre csak azt

mondja: a mit ti akartok e kérdésben — azt én az ország érdekében valónak és az országra nézve üdvösnek tartom, hát akkor a tábor erkölcsi rögtön megváltozik.

Mihelyt a közkormányzati kérdések óriási forgatagjából csak egyet kiragadhatnak olyat, a melyről az ellenzék valamelyik tagja elmondhatja azt, hogy az helyes és az ország érdekében való, immár magukba sugallják azt a hitet, hogy most már éppen politikai rendszerük kifogástalan, elveik és nézeteik tökéletesek, szándékukban soha önzés nem foglalt helyet és a nagyra vaggyás ördöge vagy a husos fizekák tartalmában való részesedés vágya soha meg nem ejtette őket.

Ez az egyetlen kérdésen sarkalló nézet és politikai jellemváltozás bizonyítja legjobban a kormánypárt egész erkölcsi és politikai jellembeli erőszelvényének rettenetesen nagy fogyatékosságát.

Arra a férfira, a kire eddig tárra sem tekintettek, mert hát nem vártak tőle magukra valamelyes — gyakorlati sikert, im most valamennyi azt esküszik: ime az Új Messias, a kit eddig csak óhajtvá sejtett minden szabadelvű lélek, de a kit végre a véghetetlen irtalmu Eg mégis csak oda vezérelt közibük, az ők tömött és várakozó soraikba, a hol már oly sokan titokban ugyan, de epedve vártak erre az alkalomra.

Most már Apponyi egészen lefoglalják maguknak. A kit eddig csak túltul vettek számba, a míg más irányban haladt, most már egyszerűen nem eresztik el maguktól és nem egész nyíltan ugyan, de érthetően elismerik a tábor új vezérének.

Bánffyról már csak a vigasztalás és a bucsuztatás hangjain beszélnek.

Magasztalják a multban szerzett érdemeit, dicsőítik a sikereiket, melyek az ő uralkodása alatt részül jutottak a nemzetnek, és ugyanakkor tekintetüket egészen a felkelő nap felé fordítva, ritka egyértelműséggel sutogják: „Ime a tábor urunk, lábaid előtt hever és intésdre vár.”

Valami ilyen szerű állapotot lehetne megrajzolni az ország szabadelvű párt nézet és politikai jellem változásáról.

Bánffyt már bucsuztatják, holott a felkelő napról még nem tudják, ha vajjon megmarad-e az Égen, a hol egy

peregre megjelent és fényével megvakította az egész párt szemét.

De hit a szabadelvű párt mindig ilyen volt.

A Napra, mely leáldozóban volt, néha vetett ügyet, ám annál jobban nyelte a sugarait a felkelő Napnak, mert hát a Nap is csak addig részesül tiszteletben a pártnál, a míg rájuk süt és kizárólag — őket melegíti.

Bánffy tehát már mehet. Apponyi megjelent.

A politikai helyzet.

Budapest, decz. 20.

Ma volt a vita negyedik napja a függetlenségi és 48-as párt részéről a vitában eddig csak hat szónok vett részt. Minthogy a párt minden tagja el van határozva, hogy a vitában részt vesz, a függetlenségi pártból még ötvenhárom szónok van hátra, kik mindannyian fel fogak az általános vitában szólni.

A kormány most minden reményét abba helyezte, hogy sikerülni fog a nemzeti párt támogatásával a függetlenségi és 48-as pártot kiűzőt eljárástól eltéríteni. Ezért minden erőfeszítés odairányul, hogy Apponyi Albert gróf ismét vállalkozzék egy kompromisszum kereszttüvelére. Egy részről Széll Kálmán tanácskozott Apponyi Albert gróffal, majd pedig Kossuth Ferenczel és Just Gyulával, majd pedig Bánffy Dezső az ülés folyamata alatt Horánszky Nándorral.

Talán fölösleges hangsúlyoznom, hogy a tárgyalásoknak semminemű eredményük sem volt. A tárgyalások szubsztanciája az, hogy a javaslat 1-ső és 3-ik §-át Apponyi fölszólalásának értelmében módosítani hajlandó a kormány, de a módosítások oly semmiségek és üres formasságok, hogy a függetlenségi és 48-as párt azokhoz hozzá nem járulhat és szigorúan megmarad azon követelménye mellett, hogy az önálló vámtérület már most törvényileg biztosíttassék. A párt csakis átmenti intézkedések megtételére hajlandó bizonyos respirációt engedni.

Miután ilyképen a két álláspont egész messze áll egymástól, békére semmi kilátás sincs. Ezt érzi a kormánypárt nagy része és ezért kezd a szabadelvűpártban már egy olyan töredék felszínre kerülni, mely egyenesen követeli Bánffy lemondását. E frakció élén az Andrássy állanak, kik hangzottatták, hogy az országot személyes kérdések miatt nem szabad törvényen kívüli állapotba juttatni.

Az Andrássyakkal szemben Tiszák csinálnak frondeot. Tisza István gróf ma az

egész ülés alatt kapacitálta hivat az összetartásra.

Ti zúg az egyedüliek, kik Apponyi beszédének hatásától tartanak és a maguk befolyását féltik.

Ily belső pártválság közepette megy föl ma este Bánffy Bécsbe, ahol holnap a delegáció hetes bizottságában kifejezésre fognak jutni a főforgó nehézségek.

Ma a függetlenségi pártot igen fellekesítette Komjáthy tartalmas és lelkes beszéde. Komjáthy elítélte a javaslatot és mindenképpen a párt álláspontjához.

Holnap Szinay, esetleg Mezőssy, Vison-tai beszélnak, az ünnepek előtt pedig valószínűleg Eötvös, Just és Holló fognak még a többiek közt nagyobb beszédet tartani.

A Szilágyi-Széle-Apponyi által pártolt kompromisszum teljesen lényegtelen, és arra vonatkozik, hogy évtől 1898. január 1-én már az önálló vámtérület alapján állunk a főntartott helyzet nem szövegség, hanem csak „állapot”. De azért természetesen, a közös vámvonal felállása és a közös vámvivatalok továbbra is működnek.

De azután megindulna az egyezkedés a közös vámtérület fenntartására az osztrákokkal, a mi bizonyára sikerülne is. Így tehát az a fenntartás, hogy ha az egyezés nem sikerülne, akkor lép majd előtérbe az önálló vámtérület, üres formasságnál nem egyéb.

Ismételjük, hogy a függetlenségi párt követeli a törvény alapján az önálló vámtérület végrehajtásának törvényes biztosítását és minden további államközösséget kizártnak tekint.

A névmagyarosítás tényezői.

A névmagyarosítás terén az eszközök oly számosak, hogy a kik e fontos kérdést vezetni fogják, azoknak nem kis gondot fog adni minden eszköz szem előtt tartása, igénybevétele, alkalmazása. Egyet is figyelmen kívül hagyni nem lehet.

E téren minden eszköz becses, ép úgy, mint a magyar nemzeti eszme megkedvelése és terjesztésében semmi sem kicsinylendő.

Ha fontosak az eszközök, nem kicsinylendők a tényezők sem, melyek az eszközöket működtetni hivatva vannak.

A névmagyarosítás tényezőit két nagy csoportra osztjuk; egyiket alkotják:

I. A megmagyarosítandó nevek tulajdonosai.

A másik csoportot képezik:

II. A névmagyarosítást helyeslők.

Mindkettő egyenlően fontos, ép úgy, mint a föld és az elvetendő mag; egyik feltételezi a másikat, s mindkettő arrayalósággal függ az eredmény.

Maguk az idegen hangzású nevek ké-

pezik a főcsoportot; töltük kellene a mozgalomnak kiindulnia, köztük indulhatna önkényt oly hatalmas áram, mely az összes idegen neveteket lelkes és hatalmas folyamattal magával ragadná. Ám, itt nem törődünk a küzdelem, óriási munkájában a hazában lakó testvéreink nem vesznek egy részt, mint kellene. A kik nem titkos, avagy nyílt ellenségeink, azok sem oly igaz barátaink, mint méltán várhatnók és mint kellene! A szentírás örök igazságát mond eme szavai: is: a ki velem nincs, ellenem van; a ki velem nem takarít, engem pusztít.

Senkit bántani nem akarok! tisztelek mindenkit, ki hazám oszthatlan, egy, örök, magyar nemzeti jellegű csak egy csillagot szemesével is emeli, fényesebbé teszi, — de mondják meg izraelita vallású polgártársaink, minő nagy, felejtethetetlen, örökre emlékeztető ténynyel viszonzották azt az óriási darab jogot, a mit a magyar nemzet adott nekik? 1848, 1867, 1894-ért mit adtak? Mi egyenlővé tettük, ők miben mutatják meg, hogy egyenlők? Keresztényen vallású és izraelita honpolgár között mi a különbség a jogokat tekintve?

De mi az egyenlőség a magyar nemzeti állam tisztán magyar jellegének feltűntetési munkájában? ... Ők vannak első sorban hivatva lépéseket tenni a névmagyarosítás tekintetében. De Petőfivel mondom: „Itt az idő, most vagy soha!”

A szabadság, testvériség, egyenlőség, 1848-iki magyar megvalósításának felszázados, nagy fordulója közelit. Állítsanak akkor a magyar nemzet iránti szeretettüknek oly emléket, mely méltányos, igazságos, nagy tettehez! Az egyiptomi gulák, melyeket a Pharaónak építettek leigázott ásatásait Mózes előtt, még ma is állanak, 3200 év után, de fájdalmas érzéseket ébresztenek; az emlék, melyet 700 ezer izraelita nevének megmagyarosításával állítana fel a magyar nemzetnek, szintén évezredekre szólana — Isten után megdöntetlen hitünk — a bizonyára mindig édes érzést keltené a késő utódokban. Maradjon érintetlenül Izrael vallására szívőkben, de az ajk, mely valja azt, magyar legyen! sa név, mely magának mondja az ajkát, magyarul hangozzék!! — Ez kérésünk izraelita honfitársainkhoz: ők a névmagyarosítás első tényezői!

De önközhöz is van szavunk, magyar nyelvű, magyarul érző, gondolkozó, magyar nevelő, a névmagyarosítást bizonyára helyeslő, nagy küzdelem! Magyarországon minden államok közt talán a legtöbb nemzetiség van s ez eléggé súlyosan gátolja a kormányzat szabad haladását, eléggé késlelteti nemzeti egységünk teljes kifejlődését — „a magyar társadalomnak kötelessége segítségére jönni” a magyar kormányzatnak.

Mindenkinek lehet, mindenkinek kell a téren tennie! mert mindenkit érdekel az, hogy minél közzellem fejlődik itt ki, minő mértékben fejlődik Magyarországon a valódi szabad és különösen a nemzetiség gondolkodás. Amde a magyar társadalomban még nagyobb a nemtörődömség, nembánomság, mint azoknál, kiknek nevei megmagyarosítandók len-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. Deczember 21.

A nők és a dohányzás.

Nem ismerem olyan nőt, kivéve az emancipáltak gárdájából valót, a ki elvből nem volna ellensége a dohányzásnak. Feltételezés okozta-e, nehogy a férfiaknak más személyei is legyenek az asszonyon kívül, — de tény, hogy a mint a dohány divatba jött, — az asszonyok rögtön pártot ütöttek el.

Mikor Bethlen Konstantinápolyból hazajött, magával hozta az első pipát, a melyet addig Kolozsvár városában láttak és a melyet kikönyökölőn házában erkélyére, ottan ergette a füstöt égne, az asszonyok összeragadtak az utozván és deputációba mentek a fejedelem asszonyhoz, hogy ne engedje megadni ezt a csúfot városunkon.

A fejedelemné pedig nyomban maga elé idézte Bethlent, lehordta kegyetlenül és megtiltotta neki azt a sántán mesterkedést. Pedig akkor már a férje is, a jó Apaffi, meg volt nyerve a dohányzásnak, — csak hogy ti- tokban gyakorolta passzióját és dehogy mert volna vele még eldicsekedni az ő felesége előtt.

Az asszonyok ezt a velük született föltételezésüket a dohány ellenében úgy leplezik, hogy ráfognak minden csúfságot a szégyen gondtörő pipára. Hogy befeketi a füg-

gönyöket, az még hagyján! mondják a szép köznépűlők — de megtámadja az egészséget, idegessé teszi a férfiakat, — rossz emésztést okoz, meg álmatlanságot. Hogy a férfiak rosszkedvűen ülnek ebédhez, meg vacsorához, — minden eledelt kifogásolnak és csak úgy válogatnak a jó falatok közt, ennek csupán csak a szivar, meg a pipa az oka.

Súlyos és habe lehetne bizonyítani, valóban megérdemelne a vádlott, a mi világ-szerte az nem terjedve és égessék el őket. De lássuk csak, nem volna-e mód arra, hogy a nagy tüzvészből mégis megmentsük azt, akit megmenthetők.

Volt nekem egy derék öreg protektorom, aki husz és néhány esztendő előtt beavatott a dohányzás művészetébe. — Ott lákott, ahol Magyarországon a legnemesebb bor terem és az öreg Mezőssy Lászlót mindenki ismerte, nemcsak az Hegyalján, de széles Magyarországon.

Az első pipát tőle kaptam és annak ezüst kupakjába be volt vésvé az igazán megésvileendő jelmondat; — Uti, non abuti.

Élj vele, de vissza ne élj vele; ezt a tanácsot adta nekem Mezőssy bátyám és azt hiszem, ha valamennyien követnők, a kik az Ur színe előtt pipázunk, a szép asszonyok haragja is lecsillapulna és nem indítanának élet-halál harcot ezen kedvencz passzióink ellen.

Kétség nem fér hozzá, rászolgáltunk az ellenszenvre, mert túlzásba vittük a dolgot. E század elején abban a hirben állott a ma-

gyar, hogy valamennyi európai nép között a magyar fogyasztja a legtöbb dohányt és gróf Warteneck, a ki 1818-ban végigutazta hazánkat, azt írja rolunk utelirásában: Soger der Säugling an der Mutterbrust schmaucht in freien Stunden sein Pfeifchen (még a csecsemő is szabad óráiban pipázgat) és én magam is jól emlékszem, hogy nagyapám, vendégszeretetről híres házában, külön embert tartottak, a kinek azért járt kia kovenzió, mivel a familia és a vendégek számára dohányt vágott s a pipákat rendben tartotta. Nem mondhatnám, hogy sineura volt az állása, mert napokig dolgozott, sokszor pedig, ünnepek előtt és születési idején, még az éjszaka kát is segítségül hívta. Ilyen körülmények közt aztán valóban nem csoda, hogy nagyanyáink szíve megtelt gyűlölettel a dohány ellen és ezt az ellenszenvet anyáink szívébe is átplántálták.

Hanem a mi a fentebb formulált vádakat illeti, azokat nem lehet úgy általánosságban elfogadni, de még kevésbé helyben hagyni. Ha a dohány csakugyan olyan veszedelmes porteká volna, mint a minők az asszonyok szeretik feltüntetni, első sorban a dohánygyárak munkásain nyilvánulna retentő hatása, a hol részben még nyers dohány nikotin tartalma kigőzölögés megtámadná az abban az atmoszférában élők egészséjét.

Pedig a statisztika mutatja, hogy azok a munkások nem szívbjajosok, étvágyuk nincs megvontra, sem idegessék, sőt még bizonyos járványok is kerülük őket, mert a mikrobok és a bacillusok nem szeretik a dohányszagot.

Tény az, hogy a dohányos ember kevesebb táplálékkal is beéri és tovább bírja a koplalást, mint a nem dohányos, de a nikotineme erőnyéből azért még sem illik fegyvert kovácsolni ellene.

A dohány eme kitűnő hatása, tisztelt hölgyeim, — különösen a katonaságnál észlelhető: hosszabb marsoknál elveszik a bakától a palinkát és helyébe a pipát ajánlják neki, mert van a dohányynak stimuláló és jókedvre derítő hatása. Ennek miatta megessék az is, hogy olyan ezredes, aki küllömben nem szokott pipázni — tán a felesége kedvéért? — ütközet előtt a példa kedvéért rágyújt. Ismertem egy öreg huszárezredeset, aki az attack előtt végig nézte a sorokat és azt a katonát, a kinek pipája nem jól szelett, a második glédába állította: nem bízott benne.

Egyszer pedig az titkózet hevében szemközt jön vele egy porosz dragonyosistisz — a história az 1866-iki háboruban esett meg — és fölemelte kardját, hogy fejénekmérje. Az ezredes pedig, aki pipájával bajlódik, rákiált: — Megálljon hát, no! Nem látja, hogy most a pipámmal vagyok elfoglalva?

S a dragonyos parnózsa lovát, mosolyogva nézi a hiábavaló erőlködést — rosszul volt megtűnne a pipa — aztán blúzába nyul és kivessz onnan egy havannát.

— Megengedi, ezredes ur? A pipája nem szelet: tudom magamról, hogy mily kellemetlen az.

— Köszönöm.

Rágyújtanak, kezét szorítanak, aztán neki mennek egymásnak kardéllal. Az ezre-

des levágja a porosz tisztet, fölkapja maga elé a nyeregbe és kiviszi a csatasorból. A porosz hálálkodik, de az ezredes kijelenti:

— Sohse hálálkodjék! Azért tettem, hogy megtudjam, honnan veszi maga azokat a kitűnő havannákat.

Ime hölgyeim, a dohányzásnak egyik áldása: megszünteti az ellenséges indulatot a férfiak szívében. Különösen a pipában volt meg mindenha ez a szép vonás, a mint azt nagyon szépen kifejtette előttem annak idején Mezőssy László bátyám.

— Nem akarok lázítani a fináncz ellen — mondotta az öreg ur — de merem állítani, hogy politikai és társadalmi elvadásunknak ő egyik főbb oka. Mióta a magyar gentry rákapott a ezigaróra és az őseitől átrökölt tajtékpipát fumigálja, a türelmetlenség dul közöttünk.

Az előtt volt egy jelszavunk, a mely minden felekezett és politikai pártot kibékitett: — tetszik egy pipa szűzdohány, szomszéd? — ez a kérdés kivitte a harag fulánkját a szívekből és ha aztán a diskusszió hevében mégis az asztalra csaptunk, ez csak argumentum volt, de nem violenczia. Ma azonban, mikor minden pipára két fináncz jut és az asszonyok is ellene vannak a dohányzásnak, nem csoda, ha elvadásnak az erkölcsök.

Mert, hogy tetszik tudni, még a skalpozó lézbörtiek között is a béke jelvénye a pipa.

T. R.

nének! Jerikóban még öt igaz sem találta, ezért nem kegyelmezett meg neki az Ur! Megkegyelmez-e a magyar államnak, melynek Jerikóban: városai és falvaiban egyenként, külön-külön — kivéve Budapestet és Kolozsvárt — nem találta 5 ember, ki követekezőt eseten, lelkesedéssel, kitartással állana a magyar nemzeti ügy szolgálatába!

Rettenetes közöny! Minden elsőb, mint a haza! Ifjaink szívét nem ihleti meg többé a honszerelmű férfiakat az élet nehézségei nem engedik eszményi célzó érti munkálni! És nőink, leányaink? Oh Istenem! a legdrágább kincseink, a nemzeti eszme legelső harcosai sok helyen divatlatlót kaptak meg. A hazát mindenkinek szeretnie kell! A haza iránti közöny a leggyűlöletesebb lustaság, a legundokabb bűn! De ne legyen a hazaszeretet csengő érez, pengő czimbalom; tettekben nyilvánkozzék az!

Nem tudnánk-e mosgalmat indítani? Még olyan ártatlant se, mely a légynek sem árt; akkor, midőn más országokban minket a föld szinéről eltörölni célzó ifjusági és társadalmi egyetek szerveztetnek? Eredőves ünnepünkbe rágalmat szórtak a bécsi árja diákok, átkot kiáltottak Budapesten a szláv és román vezérferfiak, most ismét utálatosan okadják a düh és esztelen gyűlölet kénjét és hamuját Románia foglalkozás nélküli ifjai és kolompai.

Es mi csiga-politikát követve lombán behúzódunk öseinktől örökölt rozoga ingtag házainkba, melyekre dobjak szüntelen az üszköt. Ez nem jól van így! Munkára fel! „Hi a haza!” Magyar ifju, biztad tanuló társadat, te hivatalnok, földbírtokos a hivatalbeli, a bérleti, gazdát, fuyarost, magyar leány, magyar asszony társadalmi köröknek tagjait: **magyarosítsák neveiket**, lépjenek a magyar nemzeti eszme harcosainak sorába! Nem hangzik-e már szózat Budapestről, vagy az EMKE-től? — jelszó, mely felhívja a honleányokat, hogy szőjjék a névmagyarosítás zászlóját. Ha nem zeng a kürt, nem kél a harcra senki sem... Oh zendüljön hát az ébresztő trombita szó: munkára el!...

Ince Lajos.

Gazdasági előadások.

Meghívó az „Erd. Gazdasági Egylet” által — a Földmíveléstudgyi m. kir. Miniszter erkölcsi és anyagi segélyével — Mocsón az állami iskola termeiben tartandó ingyenes előadásokra.

Az előadások sorrendje:

Első nap, január 2-án, vasárnap délután 3-tól 5 óráig. Szász István urad. intéző: Az okserü méhésztéről. Tokaji László, az „Erd. Gazd. Egylet” titkára: A mezőgazdaságról szóló 1894. évi XII. törvények fontosabb részeit és magyarázata.

Második nap, január 4-én, kedden délután 3-tól 5 óráig. Sebestyén Arthur r. t. főfelügyelő: A trágyázás szűlségcsége. Természetes és műtrágyák. Kisérletek. Péterfi Károly ev. rev. lelkész: Az okserü méhésztéről.

Harmadik nap, január 6-én, szerdén délután 10-től 12 óráig. Beneczy János áll. tanító: A községi falkolárol. Tokaji László, az „Erd. Gazd. Egylet” titkára: A mezőgazdaság- és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvények fontosabb részeit és magyarázata.

A rendező bizottság.

Meghívó az „Erdélyi Gazdasági Egylet” által — a Földmíveléstudgyi m. kir. Miniszter erkölcsi és anyagi segélyével — Nagysármáson az állami iskola termeiben tartandó ingyenes előadásokra.

Kigolyózva.

— Angol regény. —

Az Ellenzék részére fordította: **Amica.**

Prolog.

(Folytatás.) (6)

I.

— Ejnye, nénikém, hiszen magára halgatni esztelenség volna kiáltá a leány. — Ugyan, mit gondol, hát mit csináljak a sok pénzemmel? Johnson ur azt mondta, hogy bátran elkölthetnek évenként négy ezer fontot, ha nekem úgy tetszik; és magának édesem, nem kellene néhány font felett olyan búszkénak lenni!

Különbben is, tudja, hogy nekem szükségem van valakire, a ki gárdirozzon.

Tehát, midőn a Debora skrupulusait, hogy idegen országokba menjenek, szerencsésen legyőzték, mind a hárman utra keltek, és a kis Devonshiri házat ott hagyták.

Fraser kisasszony mind ezeket, és még sokkal többet, elbeszélte Lady Craythornénak, a ki csakhamar azt is felfedezte, hogy a Fraser kisasszony által említett Johnson ur az ő családi ügyvédje és tanácsadója volt.

Es történetesen éppen akkor valami ügyben szükségbe volt az ügyvédje tanácsára: tehát Lady Craythorne irt Johnson urnak, és a leveleiben néhány szóval említett tett az új ösmerőseiről, és rájuk vonatkozólag egy vagy két kérdést intézett hozzá.

Gyulát azon estére várta, és valószerű volt, hogy legalább néhány napig ugyanazon hotelben maradnak, melyben Fraser kisasszony és huga voltak. Voltak okok, a mikért az anyja örült volna, ha a kedves fiát házas embernek látja, és ez a Blount Agáta

Az előadások sorrendje:

Első nap, január 4-én, délelőtt 10-től 12 óráig. Péterfi Károly ev. rev. lelkész: Az okserü méhésztéről. Tokaji László, az „Erd. Gazd. Egylet” titkára: A mezőgazdaságról szóló 1894. évi XII. törvények fontosabb részeit és magyarázata.

Második nap, január 6-án, csütörtökön délután 2-től 4 óráig: Szász István urad. intéző: A hitelszövetkezetekről. Sebestyén Arthur r. t. főfelügyelő: A trágyázás jelentősége. Kisérletek.

Harmadik nap, január 7-én, pénteken délután 2-től 4 óráig: Szász István urad. intéző: A jó talajmívelésről. Péter Lajos áll. tanító: A házi kertéről.

A rendező bizottság.

Karácsony hete.

Kolozsvár, decz. 21.

A kereszténység és a család legnagyobb ünnepe: Karácsony a házunk külsőbőre érkezett. Csodálatos hangulata van ennek az ünnepnek. Mintha a gazdagnak is tetőzlen örömet s mindtha a szegénynek is boldogságot nyújtana.

Immár napok óta vándorol a havas feyvesse, hogy karácsonyfa legyen belőle. Kisebb nagyobb fenyő ágak egész halmaza érkezik naponta a főterre, a honnan csakhamar széthordják. Karácsony estéjén nem hiányozhatik egy háztól sem a karácsonyfa, legfőkébb a ridig gargon-lakások állanak sőtétén, elhagyottan — mert hiszen ilyenkor gazdájuk elhúzódik valamerre, a hol érezni lehet a családi tűzhely melegét és sugározni látszik annak boldog verőfénye.

Mert Karácsony este minden családnak megvan az ő kis házi ünnepe. Ez az ünnep természetesen nem lehet el csak egy hétköznapi szűrkésében. A szokottnál dussabb va csora, vidámabb kedély és ragyogóbb arcok mindenütt. Csak természetes tehát, ha az emberek, ehhez az ünnepélyes estéhez és ezzel együtt az ünnephez is előkészületeket tesznek.

Természetesen minden téren élénk kereslet indul meg. Az üzletek fellendülnek, mert hiszen majdnem minden embernek ak d ilyenkor vásárolni valója. Ékszer, csecsebecse, játék, hasznos és haszontalan testi és házi butor, szővel száz és százféle ajándéktárgy, — melyet csak az ezernyi ezer töprengő agy feltalál. A boltok kirakatai tömve, gyurva minden kigondolható aprósággal. Értékes és értéktelen tárggyal, a melyek azonban mindig tetszetősek és mind igen jók angyal-fának. Karácsony hete nemcsak a meglevő boltok forgalmát fokozza, de új boltokat teremt. A piaczon egész bolt sor verődött össze, mely arra van hivatva, hogy a szerényebb igényeket elégítse ki. Itt jelennek meg a szilva kéményseprők, a pojáczák, a katona figurák, a kakas tollu buszárók igen dölözög lovakon és igen búszke tartással. Városatyja jelölt a megválasztás biztos reményével szívében, búszkébb nem lehet, mint egy ilyen tollas vitész.

Természetes, hogy ezek a krajczáros dolgok nagy kelendőségnek örvendenek. Ez n bolt az ezereké, a millióké, a kik nem mehetnek be abba az üzletbe, melybe fényes kirakatok csalogatják a pénzest ebért. Ebbe

az összetakolt fabódéba igen mérsékelt fényű és kopott szárnyu angyalok járnak.

Hanem bármilyen egyszerű legyen is valaki, azért Karácsony hete nem mulik el gondoskodás és búlos előrelátás nélkül. Azért tán mindenkinek lesz egy boldog pillanata annak a napnak az előestéjén, a melyen az emberiség Megváltója született.

Idegenek.

Ti idegen nyelvű-szívű, Háládatlan népek, Nem tetszik a helységnek Magyar neve néktek?

De hiába tiltakoztok, Nem vesszük azt fel mi. Minden magyar rögnek magyar Nevet kell viselni.

Hiába is átkozódtok Szászok és oláhok, Visszaszáll a fejetekre Minden ráns szót átok.

Mi szereztük ezt a földet, Vértünk hullott érte, Ezer, nehéz esztendőn át Csak a magyar védte.

Titeket ti halátlanak, Szivünkhez öleltünk, De veletek nem forrt össze Sohasem a lelkünk.

Mig a magyar szerzeményét Védte hős karjával, Jogainkat lopkodtátok Ezer éven által.

Most is csak a faluk nevét Adjuk vissza névleg, De a magyar név alatt is Idegen a tényleg.

H. M.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 21.

— **Uj évig** lapunkból mutatványszámokat **díjtalanul** szívesen küldünk mindazoknak, kik ebbeli szándékukat, czimük pontos megjelölésével az „Ellenzék” **kiadóhivatalával** tudatják.

— **Öreg honvédek karácsonya.** Felhívásunkra jó lelkű hazafiak megemlékeztek a nagy idők inségben szenvedő daliáiról és Búckel Károly üzletében a következő adományokat kegyeskedtek a honvédegyülethez juttatni: Szacsay Sándor 10 frt, Grünwald Mór 1 frt, Clauser Adolf 1 frt, Bányai Kálmán, Moldován József, Schrämmer Péter, Konrád Győző 1—1 korona. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetüket. További adományokat kér a kolozsvári honvédegyület elnöksége.

— **A Kárpát-estély** rendező bizottságától a következő köszönetnyilvánítást vettük:

Az Egyetemi Kárpát-Estély rendező bizottsága ez uton is hálás köszönetet nyújtja B. Ruzsinszky Ilona urnónak, valamint Guiger Albert zongora-művész, ifj. Sipos Gábor joghallgató és Müller Viktor orvostan-

hallgató uraknak az estélyt megelőző hangversenyen való szíves részvételükért. A bizottság nevében ifj. Polcz Rezső.

Ezzel kapcsolatban közöljük az estélyen jelen volt hölgyek névsorát:

Dr. Meltz Hugóné, Meltz Ilza, B. Ruzsinszky Ilona, dr. Török Imréné, dr. Szádeczky Lajosné, Polcz Rezsóné, Polcz Irén és Rózsika, Szabó Emmuska, Müller D. Lajosné leányával, Pap Arónné, Pap Mariska, özv. Abrudbányai Béláné, Abrudbányai Irénke és Ervin, dr. Kuncz Ignác, Kuncz Teréz, Gabányi Endréné Margit leányával, Felszeghy Dezsóné és Jolánka, Szentgyörgyi Lajosné, Szentgyörgyi Margitka, Traudalir Miklós, Traudalir Meláné, Persina Olga, Kántor Endréné, Kántor Gizella, Sándor Rózsika, Kozma Ferencné, Kozma Rózsika, özv. Jékey Aladárné, Jékey Ilona, Baló Lászlóné, Baló Rózsika, Reschner Károlyné, Reschner Annus és Illa, Tuka Mihályné, Tuka Milike stb. stb.

— **Siketnémák karácsonyfája.** A kis Gidófalvi István, III. osztályu elemi tanuló, teljesen jó állapotban levő játékezeit, szám szerint 12 dbot, a siketnémák karácsonyfájára küldötte, ehhez csatolva még Hankó V. dr. „Székelyföld” czimű munkáját is. A kis adakozónak, kibn a jó szív már is dobog a segélyre szoruló érdekében, hálás köszönetet mondunk a siketnémák nevében. Az intézet igazgatósága.

— **Kirugas.** A „Kolozsvár” kirugott. Nem áttörtünk rá még is kirugott. Nem elégedik meg azzal, hogy Kossuth Ferenczet lenézi, hanem egy Budapestről kapott távirati tudósításért az „Ellenzék”-nek ront és „le hazugoz” olyan stentori hangon, mint ha az igazságot, csak az ő höljában mérné. A le-sujtásra szánt czikk vádjára megjegyeztük, hogy minket Hegedűs Sándorral szemben rossz indulat soha sem vezetett. Ha a „Kolozsvár” nem hiszi, kérdezzék csak meg Hegedűs Sándort. Ami pedig a felfuvalkodó pozolást illeti, szívesen concedáljuk, hogy collegánk híven hasonlít az Aesopus bekájához.

— **A nyomorultak javára.** A szerencsétlen beteg Bántó pájává Molnár Domokos-nétől 2 koronát, Kispál Gábornétól Segesvárról 2 koronát, özv. Fricli Fekete Albert-nétől Segesvárról 2 koronát, Clauser Ado-ftól 1 koronát, Szacsay Sándortól 4 koronát vettünk. Rendeltetési helyére juttattuk.

— **Adomány.** A kolozsvári rongyos-egylet javára 1 frt, adományt vettünk Clauser Adolf irtól. Rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Iskolai ünnepély.** Folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor a mocsai elemi népiskola tanítói kara, az iskola helyiségében szép ünnepélyt rendezett annak emlékére, hogy ő Felsége a magyar nemzet kiváló nagy alak-jainak szobrait, Budapest székes-fővárosban, saját udvartartása terhére felállíttatni rendelte el.

A magyar nemzeti mult iránt érdeklődő közönség, a gyermekek és a szülők jelenlétében nyitotta meg az ünnepélyt Héjja Kálmán gondnoksági t. g. — Az ünnepély az iskolás gyermekek által előadott nemzeti dalok, alkalmi szavallatok és Beneczy János igazgató-tanító lebilincselő felolvasásából állott, melyben a gyermekek által is könnyen megérthető közvetlenséggel ismertette azon tiz férfi életét, kik Magyarország történelmét irták, vagy csinálták.

A mindvégig élvezetet nyújtó ünnepélyt az isk. gondnokság megbízásából Héjja Kálmán g. tag zárta be, szívére kötte a gyermekeknek a haza szeretetét és a mult idők nagy alakjai iránt tartózkodó kegyelet ápolását.

— A hallgatóság körében lelkesült viszhangot keltett különösen azon kijelentése, hogy minden művelt magyar embernek szent kötelessége, Magyarország történetét évenként egyszer átolvasni.

A teljesen sikerült ünnepély, ő Felségének a jó királynak életével végződött.

— **Carmellini** a csodabűvész ma délelőtt a trafikba ment, hogy szivarat vásároljon. Mikor ki akarta fizetni, észrevette, hogy otthon felejtette a pénzt.

Ez azonban nem hozta zavarba, hanem zsebvívágla a szivarat és így szólt:

— A pénzt azonnal elhozom.

A kisasszony azonban bizalmatlan volt és a szivarat visszakérte, ha fizetni nem tud.

A bűvészt ez sem hozta zavarba, hanem kezébe fogta egyik szivarat a kettő törté. A szivarban egy tízes volt. Ezzel kifizette a szivarat és még vissza is kapott.

De ez már aztán a kisasszonyt hozta zavarba és azt mondják, mikor Carmellini eltávozott egyre-másra törté ketté a szivarokat, de egyikben sem volt semmi.

Ez a csoda bűvész ma is produkálja magát, s a ki kíváncsi rá, igen érdekes mutatványait ma is megnézheti a Biasini szalodában, este 8 órakor.

— **A tordai függetlenségi kör ünnepe.** Tordai levelezők jelenti a következőket. Elmentében a kormánypart törekvéseivel a szabadelvű párt híveinek többsége teljesen együtt érez a függetlenségi párttal, mely az önálló vármterület, bank, önálló hadsereg kereszttel vitelét óhajtja. Megyei, városi, pénzügyi, kereskedelmiügyi, igazságügyi hivatalnokok, tanfőliek egy szívről, egy lélekkel osztják a függetlenségi párt programját. Ez lényegesen megfogja kőnyvítani a párt törekvéseit és győzelemre segíti annak programját. Mert ez nem csak nálunk lehet így. Az ország népének közhangulata nyilatkozik meg, a szabadelvű párt itteni oszlopos tagjainak akaratában.

Barabás Béla erősen ráolvasott a banketten a városi tandácsnak fejére a választások alkalmával elkövetett magatartásért. Oly igazságokat mondott, a melyek ellenében sem neki, sem jelen volt pártbíveinek egyetlen szava nem volt.

Pedig súlyos vádak, midőn szemébe mondják valakinek, mily egészsegtelen állapot az, ha egy hatóság feje idegen érdekekért ellentétbe helyezkedik a hazafias polgárság érzelmeivel.

Kossuthot, mint vendéget szívesen fogadták s a város nevében meg is díkozták Tordán, de hajlékot nem adtak sem a grőlésre sem az esti ünnepélyre.

Főispán és alispán egyhangulag megtagadták a vármegye háza nagy termének átkendését. Pedig édes intem, a vármegye polgársága nem azért fizette a pótadó az új épület emelésére, hogy abból az ontrák érdekekért védők egy titkos intéseire kizsoris-sák azokat a hazafikat, a kik nemzeti érzületüknek óhajtanak kifejezést adni.

Nyervezetes volt a választási reminiscen-tiák napi rendre hoztala a társas ebéd alkalmával.

Ezekről szomorú dolgokat bezzöltek el. A nőknek ma is könnyű lopozott a szemükbe, a midőn visszamelekedtek reá.

Pap Zoltán képviselőjelölt állításait hangosan bizonyították a hölgyek, midőn elmondta, hogy meglánczolta megkötözve hurczolták be a falusiakat szavazni. Némelyiket a ki a széna boglyába bujt, hegyes szuro-nyokkal össze szurkálva hozták be. A függetlenségi párt férfai mellének a csendőrhök szuronyt szegeztek és úgy verték őket vissza, midőn Turba pártbíveikhez mentek.

mi már elért halottunk önnék egy rokonáról, — talán éppen testvéréről?

— **Aszután** beszélt a nagybátyja levéléről, és a mit az a régi tanítványáról mon-dott. A mint beérgette a beszédét, rögtön észrevette, hogy ez a tárgy nem volt kelle-mes a társas előtt. Olyan kifejezés jött az ar-czára, mi Agátát egy pillanatra megdöbben-tette.

— Calvert ur, bocsánatot kérek! Én nem akartam, én csak azt kívántam tudni, hogy —

— Kérem Blount kisasszony, ne men-tegetőzzék, viszonzá Gyula, nagy erőfeszítés-sel összeszedve magát. An azt gondoltam, hogy a mi szerencsétlen család! dolgainkat mindenki tudja; de azt kell hinnem, hogy az ilyen dolgokat hamar elfelejtik, vagy talán nem is lesz olyan köztudomás, mint a mi-lyennek mi, az érdekelt felek képzeljük. El-hallgatott egy pillanatig, aztán folytatá —

— **Maga** azt mondja, hogy Lord Craythorne a craythornei ekléziába hívta meg a nagybáty-ját papnak? Nekem nem sok dolog volt Fraser ural, midőn Oxfordban voltam; de azért nagyon jól emlékezem reá. Szabad ké-r-dezem, hogy elfogadta-e a meghívást?

— Nem tudom, válaszolá Agáta. Mi-dőn utoljára irt, még nem határozta el ma-gát, de azt hiszem, hogy rövid idő múlva-kapunk tudósítást tőle.

— Mondott valamit arról, hogy miért habozik, a személyes okokon kívül vannak-e egyéb okai? Bocsánat, — én nem ok nélkül kérdezem ezt magától.

— **An** nem tudom, hogy Ön mit ért a „személyes okok” alatt. A nagybátyám egy könyvet ír, és azt hiszem, hogy évek óta mindon szabad idejét arra fordította és kö-mtelkedni látszott, ha vajjon a különböző könyv-táraktól nem lesz-e igen távol.

(Folytatás következik.)

Tölgy épületfa- és donga eladás.

A nagy-nyedi ev. ref. Bethlen-főiskolánál 1898. évi január hó 9-én d. e. 10 órakor 30 cm-től 60 cm. közép átmérőű 2½—8 m. hosszú, szép 5—6 száz köbméter tölgy épületfa kerül árverés útján eladásra. — Ezen fák a helybeli vasútig a főiskola szállítandja. Kiküldési ár köbméterenként 9 frt 30 kr. Bővebb értesítést nyújt a főiskola jogügyi- és jószágigazgatósága, — kinél az árverési feltételek is megtekinthetők a hivatalos órákban.

Ugyanitt ½, 1, 2½, 3, 5, 6 hektoliteres száraz dongák is kaphatók jutányos áron.

Nagy-Enyeden, 1897. decz. 17.

1083. 2—3. Bethlen főiskola jog és jószág-igazgatósága.

SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

11001—A/IV. sz.

1083. 1—1.

Pályázat.

Jövő, 1898 évben az alább csoportonként felsorolt anyagokra és szerszámokra lesz szükségünk és azoknak szállítását zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján kívánjuk biztosítani.

A szükséges anyagok és szerszámok a következők:

- I. Erdei iparcikkok, szalma- és hancs árak:
 - Czirók seprők, szerszám nyelek, szénkosár, falapát és személykocsiba való láb-gyékények.
- II. Üveg árak:
 - Egyszerű, kettős solin-, vörös és csont üveg tábla-, lámpa-ernyő, lámpa-henger, vizállást mutató üveg, Callaud-féle telep üveg.
- III. Szövött és fonott árak:
 - Vastagszáru-, jutta- és gordonny vászon, vörös jelző vászoló szövet, bőrvászon, peluche, portöröl kendő, linoleum szőnyeg, kárpit, kender, csepi, kötéltörő árak, gyapot hulladék és lámpabél.
- IV. Bőrneműk:
 - Valódi bak-, juh- és őzbőr, varró szij.
- V. Rugganyta árak:
 - Vízallás tömítő és szőlep gyűrűk, csiga rugós szívótömlő, egyszerű tömlő.
- VI. Kefekötő árak:
 - Mindenemű festő- és mázólc ecset, seprű, ruha- és padló aurok kefe.
- VII. Olaj és zsírneműk:
 - Ásvány olaj kocsik és gépek kenéséhez, repce kenő és égő olaj, skin olaj, kőolaj, fagygy, szappan és stearin gyertya.
- VIII. Festő anyag, maz, enyv:
 - Ásvány és vegyi festékek, fillingup tapasz, fénymázak, terpentín, lenolaj, kenőcs, gyanta és dextrin.
- IX. Fémneműk:
 - Sárgaréz fasavár, vont vörösréz cső, dárdany, ón, vörösréz, rud és huzal, ólom zá.
- X. Aczél- és vasneműk:
 - Szerszám aczél, aczél huzal, vas és fehér bádóg, kazán lemez, rugó aczél, fa és vasmenetű csavar, csavarház, mozdony forr és kovácsolt vas vízvezeték cső, fém-fa- és kőfűrészlap, vonó horog, hajtány és pályakocsi kerek, alátét lemez, csiga rugó, alátét tárcsa, vashuzal szeg és szegecs, gömbölyű, lapos, abroncs, rács és szeglet vas, sodrony szövet és fonat.
- XI. Táviráda anyagok:
 - Callaud és Lecomte-féle elemek, kárpit és viasszos huzal.
- XII. Rézműves és bádógos árak és fémipar cikkek:
 - Olaj és kőolaj beltartók, tüzelő és vízveder, jelző tárcsa, szemét lapát, hajtány jelző lámpa.
- XIII. Különféle anyagok:
 - Asbest ásatag föld, közörrű kő, kemény illeszték kő agyagból, pacsétviasz, kátrány, arab mézga, csiszoló korong, tajt kő, rézgálic, egyéb sók és savak.
- XIV. Szerszámok és eszközök:
 - Franczia- és német csavar kulcsok, csipetűk, amerikai és tenyer emelők, csiga sor, fejsze, fogók, telpfa furók, amerikai csiga furók fémhez, fűrészek, gyalok, kalapácsok, furó kerep, forró tömítő készülék, körzők, lapátok, ollók, reszelők, ütköző szög, vízszintmérők, faszámoló ellenőrző és próba készülék.

Fenn felsorolt anyagok és szerszámokból szükségünkre vonatkozó részletes limitát az ország valamennyi kereskedelmi és iparkamarájánál, a budapesti kereskedelmi múzeumnál, az országos iparegyesületnél, valamint igazgatóságunk anyagszerkezési osztályánál betekinthező, illetve ez utóbbi helyen megszerezhető.

Ezen limitátokba felvett mennyiségek a tényleges szükségletre képeztünk 25%-al fölemeltetve vagy leszállítva.

Az ajánlatok benyújtására nézve a következők szolgálnak irányadónál: Az ívenként 50 kros bélyeggel ellátott ajánlat lepecsételve és a bontékon a felirattal: „Ajánlat anyagok és szerszámok szállítására 11001—97. számhoz.” igazgatóságunknál legkésőbb 1898. évi január hó 15-ig nyújtandó be.

Ajánlat akár egész csoportokra, akár a csoportnak egy-egy részére is tehető. A benyújtandó ajánlatban, az ajánlott ár számmal és szóval, darab, kg, méter, illetve köbméterenként, a szamosvölgyi vasút egyik, az ajánlattevő által szabadon választható állomásra (legkésőbb Kolozsvár, Apahida, Zilah, vagy Beszterce határ állomások) történő bér és költségmentes szállítás mellett számítva teendő ki.

Az ajánlatban megemlíteni, hogy az ajánlattevő ajánlatát az a feltétel hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Az ajánlatot egyidejűleg deési központi pénztárunknál bantpénz gyanánt az ajánlott anyag mennyisége után kiszámított értéknek megfelelő 5 százalékos készpénzben, mely nem kamatoz, vagy letételekre alkalmas értékpapírral teendő le.

A bantpénz letételének megtörténte az ajánlatban megemlíteni ugyan — de az arról adott letéti jegy az ajánlatához hozzá nem csatolandó.

A szállítás a szamosvölgyi vasútnál érvényes általános és különleges feltételeiben előírt módokatoknak megfelelően teljesítendő. — Ezen szállítási feltételek igazgatóságunk anyagszerkezési osztályában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy ugyanott megszerezhetők, és pedig az általános feltételek 20 kr., a különleges feltételek 10 kr. felvételével.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy úgy az általános, valamint a különleges szállítási feltételeket ismeri és azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőnek tekinti.

A szamosvölgyi vasút fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az árra és az ajánlattevő által kikötött feltételekre, szabadon válassza ki az egyes cikkeknek szállítást, ha az az ajánlatban határozottan kizárva nincsen, több ajánlattevő között saját tetszése szerinti részben megosztassa.

Minden ajánlattevőtől megkívántatik, — hogy az ajánlott anyagok és szerszámok számszámai helyét az ajánlatban megemlíti és ennek valódiságát kívánja azon kereskedelmi és iparkamara által, melynek területéről az anyag származik, igazolni tudja.

A szállítást elnyert ajánlattevőnek, a szállított anyagokérti követelése a szamosvölgyi vasút deési központi pénztáránál, az áru érkezése, illetve átvételétől számított 80 napon belül, a szamosvölgyi vasút hivatalnokai, al- illetve főszolgái nyugdíjalapja javára történő 1% (egy százalék) levonásával, készpénzben egyenlített ki.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, vagy azok, a melyek a kikötött határidő után érkeznek, avagy táviratilag tételnek, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Deés, 1897 decembar hó 16-án.

Az Igazgatóság.

Vista község
volt urbéres közönség tulajdonát képező
200 hold területű szántó és kaszáló
két 2—2 kövü vízi-malommal
6 avagy több évekre haszonbérbe kiadó.
Értekezhetni f. év decembar 28-ig az **Előljáró-ságnál Vistában.** 1015. 2—2.

A Dr. EGER-féle
INJECTIO HAMAMELIS VIRGINICA
a leg hatásosabb külső [befecskendezés] férfiak- és nőknek, új és idült folyások valamint csővértalmak orvoslására. A Hamamelis Virginia tropicus növény, rendkívüli hatása a nyákhártyára orvoslilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.
Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldés mellett postán bérmentve: 1 üveg ára 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr., 3 üv. 2 frt 45 kr. — Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható Kolozsvárt: Biró János, Tancs József és Palóczy Lajos gyógyszerész utraknál. 966. 7—8.

Mit vegyünk újévi ajándéknak!!!
Egy családi SINGER varrógépet
BERNÁTH EDE SÁNDORNÁL,
annál is inkább, mert az okvetlen szükséges minden háztartásnál, és örökös darab is. Nagy raktáron van mindenféle a. m.: Singer, Wehler, Wilson, Minerva, a melyik előre és hátra is egyformán dolgozik, Titania, Medium, Howe, Cylinder, kis- és nagy karika-hajós, kötő és kézhímzőgép, a melynek az ára 4 frt és sokkal előnyösebb a géphímzésénél. — Ugyanínt kaphatók nálam minden egyes varrógép és kerékpár-készítő, angol-tűk, olajok stb., és a mi fő, havi kis részletbeni fizetés ellenében, úgy a helybeliek, mint a vidéken lakó t. vevőkönél. Árúimért öt évig jótállók és meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem.
A javításokat gyorsan és olcsón elkészítem!
Becses pártfogásukat kéri
Bernáth Ede Sándor,
varrógép és kerékpár-készítő
Ko oszvár (vashidnál)
988. 6—30.

Legszebb és leghasznosabb
karácsonyi és újévi ajándékok
nagy választékban olcsó árban kaphatók
Zobácz Ferenc
papír-, író-, rajz- és vízfestészeti szerek üzletében
(Főter 12. szám.)
Egyszersmind bátor vagyok ajánlani újonnan felszerelt
GYORSSAJTÓ-NYOMDÁMAT,
melyen képes vagyok **névjegyet** vagy bármilyen nyom-
damunkát olcsón, izlésesen a legrövidebb idő alatt el-
készíteni. 936. 7—12.
Kiváló tisztelettel
Zobácz Ferenc.

Nagy végeladás.
FRANK-KISS JÁNOS FIAI
KOLOZSVÁRT
Főter 32-ik szám alatti
Üveg- Porcellán és Lámpa
nagykereskedésében
üzlet felosztás miatt
hatóságilag engedélyezett
Végeladás.
Kedvező alkalom
olcsón, ugyszólván potom árakon beszerezni
Karácsonyi és újévi ajándékokat!
Nagy választékban kaphatók: Üveg-, asztali-, Sör-, Liqueur- és osznya-készletek. — Porcellán-étkező-, théas-, kávés-, feketekávés, mosdó- és osznya-készletek. Függő és asztali, szalon és ebédlő lámpák. Berndorff és Christoffe china ezüst- és alpacca-éveszközök. Boros, sörös, liquerös, cognackos palackok. Fém-árak, képek és képkeretek. — Mindennemű dísz tárgyak beszerzési áron alól.
Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.
Teljes tisztelettel
928. 16—0. **Frank-Kiss János fiai.**

Nagy végeladás.

Asztalos- és kárpitos buor nagy raktár: Kolozsvár, Belmonostor-utca 8—10. szám.

A helybeli és vidéki n. á. butorvásárló közönségnek szives meglekintés végett kiárólagosan saját műhelyeinkben készült, das választékú
butorraktárunkat
van szeresnénk igen becses figyelmébe ajánlani.
Allandóan raktárt tartunk minden stýben, a. m. barnok, angel, renesans, teljes ebédlő és hálószoba berendezésekből, szalon garatúrákat a legelegánsabban kiállítva, mindenféle egyes butorabakat, egyszerű és finomabb kivi elbes, továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó munkát, rajz szerinti elkészítést, ugyszintén bármily javításokat, vagy átálakításokat a legolcsóbb árakban.
Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy tőlünk vásárlt butorabok a teljes jótállást elvállaljuk mivel minden egyes asztalos és kárpitos butor darab a saját felügyeletünk alatt jó és csak legjobb erővel előállított, a kor minden kívánalmának megfelelő saját kézműmü munkákkal szolgálunk.
A n. á. közönség igen becses pártfogását kérjük
Kiváló tisztelettel
746. 27—40. **Gaál és Molnár.**
Raktár: Belmonostor-utca 8—10. szám. — Műhely: Kis-Kandia-utca 2. szám.

Kolozsmegyében, Egeresen
vasúti állomáshoz közel
circa 360 holdas birtok
(200 hold szántó, 60 hold legelő, 100 hold erdő)
havasi jövedelemmel, 2 kövü lisztelő malommal, 10 szellér-házszal és 61 kastélylyal
eladó.
Értekezhetni **Lázár János** gyámnál Gyergyó-Ditróban és **Lázár Mártonnál** Kolozsvárt, Kismező-utca 1. sz. a. 1025. 2—3.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatása szer a **RÉTHY-féle pemetofüczukorka,**
mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 3 dobozzal 1 frt 50 kr-ért döbrentve kúld
RÉTHY BÉLA
gyógyszerész Békés-Csabán.
Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Minden vevő kap ingyen egy 1898. évi falinaptárt.
Fűszer, Liszt, Rum, Likör!
Legjobb minőségű búkk és cser
tűzifa
WERTHEIMER VILMOS-nál
Széchenyi-tér, Babos-palota sarok üzletben.
Vágott tűzifa 50 kg. felül bármennyi, minden időben leggyorsabban házhoz szállítva.
Petrozsényi első minőségű salon-kőszén és búkkfa-szén nagy raktár. 1024. 3—15.
Minden vevő kap ingyen egy 1898. évi falinaptárt.

BOR
tisztá és zamatos asztali-, pecsenye- és csemege, óriási készletben van pinczeinkben; minthogy azokat még a borárak emelkedése előtt szereztük be, jutányos árban adhatjuk el.
Boraink megízlelhetők itteni pinczeinkben és raktári áron megrendelhetők. — Székely Udvarhelyt Gergely János; Parajdon Szalasi György és Zsigmond Sándor; Baróthon Dániel Ferenc; Seps-Szt-Györgyön Király István; Kovácsnán ifj. Ugron János; Tusnádfürdőn Ince Lajos; Csikszereében Nagy Gyula; Fogarásban Salmen Károly; Csik-Somlyón Kálnoki János; Cs. Szt.-Domokoson Özv. Szakács Gergelyné; Cs. Szt.-Mártonban Jakab Gyula; Gy.-Szt.-Miklóson Káza Ferenc és fiai; Gy.-Alfaluban Kiss Jakab. Brassó Neda Józsefné; Gy.-Tölgyes Nicolosku Aurél utraknál, valamint pinczeinkben.
Mintával és árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.
Székely-Keresztur, 1897. decz. hó. 1014. 3—0.
Székely borkereskedés részv. társaság.

Borok megnevezése	Hordókban 50 literen felül		1 lit. Palackokban		56 lit. Palackokban	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Asztali	1896 évi	23	—	—	—	—
Finom asztali	1895 évi	25	—	—	—	—
Pecsenye	1892 évi	27	—	40	—	—
Marosmenti	1890 évi	32	—	45	—	—
Schiller (piros)	1896 évi	22	25	—	36	—
Tramini	1890 évi	50	—	60	—	—
Muskotály	1896 évi	30	—	40	—	—
Bakator (magyarádi)	1888 évi	45	—	60	—	32
Olasz Rizling (magyarádi)	1888 évi	45	—	60	—	32
Leányka	1890 évi	60	—	70	—	36
Rozsamáli (Lőnhard F. püspök hagyatékából)	1896 évi	30	—	42	—	—
Rizling (Lőnhard F. püspök hagyatékából)	1895 évi	42	—	—	—	—